

RIKOSREPORTAASI POHJOISMAISTA

1980-LUKU

1983

 SAGA
EGAMONT

RIKOSREPORTAASI POHJOISMAISTA

1980-LUKU
1983

 SAGA
EGMONT

Eri tekijöitä

RIKOSREPORTAASI
POHJOISMAISTA 1983

SAGA EGMONT

Rikosreportaasi Pohjoismaista 1983

Copyright © 1983, 2018 Eri tekijöitä ja SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788711972281

1. e-kirjapainos, 2018

Koko: EPUB 2.0

Tämä on tekijänoikeuslain suojaama kirja. Kopiointilupa muuhun kuin henkilökohtaiseen käyttöön on tehtävä sekä SAGA Egmont että kirjailijan kanssa.

SAGA Egmont www.saga-books.com - a part of Egmont, www.egmont.com

RIKOSTAPAUKSIA · TANSKA

Likvidointi

Muuan 23-vuotias narkomaani löydettiin likvidoituna eräästä puistosta Frederiksbergistä. Hänet oli surmattu 18:11a puukoniskulla, koska hän tiesi aivan liian paljon ja oli lisäksi "laulanut" poliisille.

Keskellä Kööpenhaminaa sijaitsee itsenäinen Frederiksbergin kunta, tunnettu muun muassa useista huvittelupaikoistaan ja viheralueistaan ja puistoistaan. Sillä on itsenäinen kunnanhallitus ja poliisi ja sen pitäisi, päinvastoin kuin Vesterbron ja Nørrebro ympäristökorttelien kuulua Kööpenhaminan rauhallisimpiin alueisiin.

Mitä Gröndalsparkenissa tapahtui?

On perjantai, lokakuun 24 päivä 1980. Gröndalsparkenin ympärillä olevien huviloiden asukkaat ovat menossa nukkumaan. Jännittävä "länkkäri" on juuri päättynyt TV:ssä, kello on 23.30. Erään huvilan kylpyhuoneessa valmistautuu muuan 71-vuotias nainen yöpuulle menoa varten. Silloin hän kuulee puistosta selviä avunhuutoja. Huuto kuuluu viisi-kuusi kertaa ja heikkenee kerta kerralta.

Nainen kutsuu miehensä ja he menevät yhdessä kadulle. Kadun toisella puolella makaa nuori nainen puutarhaporttiin nojaten. Naisen silmät ovat kiinni ja

pariskunta toteaa naisen saaneen vartalonsa useita puukoniskuja, joista vuotaa voimakkaasti verta.

Paikalle kutsutulla ambulanssilla nainen kuljetetaan välittömästi läheiseen sairaalaan, missä voidaan vain todeta naisen kuolleen. Naisella oli 18 puukonhaavaa vartalossaan.

Joitakin minuutteja ambulanssin hälyttämisen jälkeen on myös rikospoliisi sekä radioautoja, koirapartioita ja erityisosastoja paikalla. Koko läheinen puisto ja sen ympärillä oleva kortteli suljetaan täysin toivossa, että tekijä ei olisi vielä ehtinyt pois puistosta. Niin onnellisesti asia ei kuitenkaan ole, eikä laaja etsintä johda kenenkään epäilyttävän kiinnisaamiseen.

Kuollut nainen

Ei kestänyt kauaakaan, ennen kuin saatiin selville, kuka kuollut nainen oli. Hänen nimensä oli Yvonne Sörensen, hän oli 23-vuotias ja asui eräässä mainitun puiston läheisyydessä sijaitsevassa suuressa, vanhassa huvilassa olevasta pensionaatista vuokraamassaan huoneessa. Hänet tiedettiin piikkinarkomaaniksi ja prostituoiduksi ja hänen tapanaan oli oleilla Halmtorgetin läheisyydessä hankkimassa rahaa huumeisiin.

Suurehko tutkijajoukko määrättiin tutkimaan Yvonnen juttua. Jo samana iltana suoritettiin kuulusteluja pensionaatissa ja Yvonnen sukulaisten luona.

Tutkimuksissa saatiin selville, että hän oli viime vuosina liikkunut narkomaanipiireissä, sekä että hän jonkin aikaa oli asunut yhdessä erään huumekauppiaan ja tunnetun gangsterin kanssa. Tällöin hän oli muun muassa ollut mukana matkalla Kauko-Idässä, todennäköisesti tarkoituksin hankkia huumeita. Hän siis oli mukana myös

huumekaupoissa samalla, kun hän itse oli niiden väärinkäyttäjä ja niistä riippuvainen.

Hän ei kuitenkaan enää asunut gangsteriystävänsä kanssa, vaan kuten sanottu, yksinään pensionaatissa. Työpaikkaa hänellä ei ollut, vaan hän elätti itsensä prostituutiolla ja ansaitsemillaan rahoilla hän maksoi päivittäin tarvitsemansa huumeet.

Oliko Yvonne "laululintu"?

Kuulusteluissa kävi ilmi, että Yvonnen entinen ystävä oli pidätettynä. Häntä epäiltiin syylliseksi erään ravintolan polttamiseen maksua vastaan yhdessä muiden kanssa ravintolanomistajan "tilauksesta", koska tämä halusi saada vakuutussumman ravintolastaan, joka ei mennyt erityisen hyvin.

Yvonne oli muun muassa äidilleen kertonut "laulaneensa" poliisille, jonka vuoksi hänen gangsteriystävänsä oli pidätetty. Tämä tiesi, miten asiassa oli käynyt, mutta Yvonne oli väittänyt äidilleen saaneensa anteeksi.

Yvonne oli muutoinkin viime aikoina ollut poliisille puhelias ja antanut tietoja huumeasioista. Huumeepiireissä hienovaraisesti toimitetuissa kuulusteluissa kävi kuitenkin selville, että Kööpenhaminan alamaailma ei suinkaan ollut antanut Yvonnelle anteeksi. Päinvastoin häntä pidettiin "laululintuna", siis henkilönä, joka paljastaa poliisille asioita ja kertoo sille rikoksiin liittyvistä olosuhteista.

Yvonne oli kertonut äidilleen tuntevansa olevansa uhattuna ja että "ne olivat hänen perässään". Hän ei kuitenkaan tuolloin ollut maininnut tarkoittamiensa henkilöiden nimiä, eikä äidillä ollut mitään tietoa siitä, kuka olisi voinut surmata hänen tyttärensä.

Vähitellen, kun narkomaanipiireissä ja Yvonnen prostituoitujen ystävättärien parissa toimitetuissa kuulusteluissa saadut tiedot koottiin yhteen tuli selväksi, että kyseessä oli likvidointi, josta oli päätetty ja joka oli suoritettu siksi, että narkomaanipiireissä pelättiin Yvonnen laulavan lisää poliisille eri huumekauppiaista ja niiden takana olevista miehistä.

Yvonnen viimeinen ilta

Lokakuun 26 päivänä poliisi antoi lehtitiedotteen murhasta, Yvonnen tuntomerkeistä ja hänen yllään perjantai-iltana olleista vaatteista. Tämän jälkeen saatiin monia ilmoituksia.

Ne yhdessä poliisin omien tutkimustulosten kanssa antoivat varman kuvan siitä, mitä Yvonne oli tehnyt viimeisenä iltana elossaan.

Noin kello 19.15 hän oli poistunut Frederiksbergissä olevasta pensionaatista ja ajanut bussilla Halmtorgetille luultavasti tarkoituksin hankkia rahaa huumeisiin.

Noin kello 21.30 hänet oli nähty istumassa eräillä portailla. Hän oli vaikuttanut sairaalta. Hänen seuraavan tunnin tekemisiään ei varmuudella voitu todeta, mutta kello 22.55 aikoihin hän oli bussissa matkalla pensionaattiin päin. Hän ajoi kuitenkin liian kauas bussin päätepysäkille saakka, minkä vuoksi hän palasi samalla bussilla takaisin asuntonsa lähimmälle pysäkille.

Noin kello 23.05 hän tuli huoneeseensa, mutta viipyi siellä vain hetkisen. Noin kello 23.20 päästettiin eteishalliin nuorehko tummatukkainen mies. Hän odotti ilmeisesti Yvonnea.

Joidenkin minuuttien kuluttua Yvonne ja mies poistuivat pensionaatista. Tässä yhteydessä Yvonne puhui jonkun

toisen pensioaatissa asuvan henkilön kanssa sanomatta kuitenkaan, minne oli menossa.

Kello 23.20 ja 23.35 todistajat kuulivat huutoja puistosta, joka sijaitsee vain muutaman minuutin kävelymatkan päässä pensioaatista. Toiset todistajat näkivät nuorehkon miehen, luultavasti muovikassi kädessään juoksevan pois puistosta. Oli pimeää ja todistaja kykeni antamaan vain heikot tuntomerkit juoksevasta miehestä. Todistaja arvioi hänet noin 28 vuoden ikäiseksi, tummatukkaiseksi ja pukeutuneeksi tummaan nahkapuseroon.

Tuttu miehen kanssa

Poliisista oli selvää, että lokakuun 24 päivänä kello 23.20 Yvonnea pensioaatissa odotelleen miehen täytyi olla hänelle tuttu. Oli täysin mahdotonta, että Yvonne olisi mennyt ventovieraan miehen kanssa ulos pimeään puistoon 150 metrin päähän pensioaatista.

Miehen täytyi olla tuttu ja luultavasti hän oli houkutellut Yvonnen mukaansa kertomalla, että hänellä oli huumetta myytävänä ja että kauppa pitäisi tehdä jossakin, missä kukaan ei näkisi.

Poliisi suoritti tarkkoja kuulusteluja ja tutkimuksia, monen henkilön alibit tarkistettiin, mutta kaikki oli toistaiseksi turhaa.

Tiistaina, lokakuun 28 päivänä — vain neljä päivää murhan jälkeen — poliisi sai ilmoituksen, että muuan Sören Jensen-niminen mies oli avopuolisonsa kanssa käynyt erään tuttavansa luona pyytämässä tätä pariskunnan lapsen vahdiksi. Tämä oli tapahtunut lauantaina, lokakuun 18 päivänä. Syy lapsenvahdin tarpeeseen oli se, että Sören Jensenin ja hänen asuinkumppaninsa piti lähteä etsimään Yvonnea, joka piti "knaldes", ts. likvidoida. Likvidoimalla

Yvonnen Sören Jensen kuittaisi velan, joka hänellä oli Valdemar Rasmussenille, huumepäämiehelleen.

Sören oli sanonut ilmoittajalle, että hinta Yvonnen päästä oli 25000 kruunua ja hänen velkansa Rasmussenille oli 28000 kruunua.

Ilmoittaja kertoi Sörenin silloin tällöin hieman kuvittelevan asioita, mutta joka tapauksessa hän palasi lokakuun 19 ja 20 päivinä asiaan väittäen, että hän ja hänen asuintoverinsa eivät olleet löytäneet Yvonnea.

Kun ilmoittaja sitten lokakuun 26 päivänä luki päivälehdistä Yvonnen murhasta hänelle selvisi, että Sörenin puheissa hyvinkin saattoi olla perää. Siksi hän oli pari päivää asiaa ajateltuaan mennyt kertomaan asiasta poliisille.

Ilmoittajan avopuoliso oli mukana poliisin luona ja vahvasti kertomuksen. Molemmat olivat vakuuttuneita siitä, että Sörenillä oli jotain tekemistä murhan kanssa ja uskoivat Sörenin tehneen sen tilauksesta päästäkseen suuresta velastaan Rasmussenille.

Pidätetyt

Toiseltakin taholta poliisi sai ilmoituksen Sörenin puheista. Yvonnen äiti muun muassa kertoi erään naisen soittaneen hänelle ja kysyneen Yvonnen osoitetta. Hän ei kuitenkaan ollut saanut sitä.

Vaikka mitään todisteita ei ollut Sören Jensenin syyllisyydestä oli kuitenkin selvää, että hän tunsi Yvonnen ja Frederiksbergin rikospoliisi päätti iskeä.

Keskiviikkona, lokakuun 29 päivänä kello 17.15 Sörenin avopuoliso Rita Hansen pidätettiin ja kello 21.25 samana päivänä Sören itse.

Kumpikin joutui tiukkaan kuulusteluun. Vaikka Sören oli jonkinverran alkoholin ja huumeen vaikutuksen alaisena oli hänen yksityiskohtaisesti selostettava tuttavuutensa Yvonnen kanssa, sekä sen jälkeen tekemisiään perjantaina, lokakuun 24 päivänä 1980.

Hänen oli pakko tunnustaa tuona päivänä tavanneensa Yvonnen kadulla ja tämän myyneen hänelle viisi stesolidpilleriä. Ennen eroamistaan Yvonne oli keskustelun kuluessa kysynyt voisiko Sören hankkia hänelle joitakin ”prikker”, 1. pakistanilaisia morfiinipillereitä, pakipillereitä. Sovittiin, että Sören katsoisi mitä hän voisi asialle tehdä ja päätettiin, että he tapaisivat sunnuntain jälkeen, jolloin Sören voisi tulla Yvonnen asuntoon, jonka osoitteen hän sai.

Sören väitti kuulustelussa, ettei hän aikaisemmin ollut tiennyt, missä Yvonne asui.

Edelleen Sören ilmoitti, että hän oli lokakuun 24 päivänä illalla käytyään monessa eri kapakassa lähtenyt pensionaattiin, missä Yvonne asui. Hän oli tavannut Yvonnen sen ulkopuolella ja he olivat jutelleet hetkisen. Kello oli tuolloin ollut noin 23.00.

Sitten Yvonne oli mennyt pensionaattiin ja Sören oli poistunut paikalta aikoen mennä kotiin. Hän muutti kuitenkin mielensä ja otti taksin ja ajoi sillä Värnedamsvejllä olevaan ravintolaan. Hän oli viipynyt siellä kello 03.00 saakka, jolloin hän ajoi kotiin nukkumaan.

Sören kiisti ehdottomasti olevansa missään tekemisissä Yvonnen murhan kanssa. Samoin hän kiisti, että Yvonnen päästä olisi määrätty palkkio.

Ratkaiseva kirje

Rinnakkain Sörenin kuulustelujen kanssa myös Rita Hansenia kuulusteltiin ja hänen suostumuksellaan heidän

asunnossaan toimitettiin kotietsintä. Tällöin löydettiin kokoon rutistettu kirje paperikorista. Kirje kuului näin:

”Jos se mitä kirjoitat on totta (Yvon.) niin ota yhteys Valdemariin ja sano että olemme kuitit. Huomisesta keskipäivästä. Minä tiedän missä hän on NYT ja hoidan kyllä loput. PS. Olen ”lainannut” voiveitsen. Sinun Sören.”

Tämän kirjeen painostamana Rita suostui antamaan lisää tietoja Sörenistä. Hän kertoi kirjeen löydettyään olevansa varma, että Yvonne murhattaisiin ja että Sören mahdollisesti suorittaisi teon. Hän kertoi edelleen Valdemar Rasmussen-nimisen henkilön viime aikoina usein tulleen hänen asuntoonsa ja että Sören ja Valdemar olivat melkein koko ajan olleet yhdessä. Hän tiesi myös Sörenin ja Valdemarin samoihin aikoihin intensiivisesti etsineen Yvonnen olinpaikkaa.

Kuulustelujen jälkeen Sören ja Rita vietiin seuraavana päivänä oikeuteen, missä heidät julistettiin vangituiksi todennäköisin syin epäiltynä syyllisiksi murhaan.

Tekninen tutkimus

Lokakuun 24 päivänä 1980 noin kello 24.00 — hieman murhan paljastumisen jälkeen — koko Gröndalsparkenin alue suljettiin ja Teknisen osaston ja Identifioimistoimiston tutkijat aloittivat alueen yksityiskohtaisen tutkinnan.

Kuten tiedetään, tekijä jättää usein tällaisille tekopaikoille jälkiä itsestään. On tietenkin tärkeätä sulkea tällaiset alueet, jotta mahdolliset jäljet eivät pääse häviämään taikka sinne syntymään asiaankuulumattomia jälkiä.

Seuraamalla verijälkiä Yvonnen löytöpaikasta rikospaikkatutkijat tulivat puistossa paikkaan, jossa

ilmeisesti oli käyty kamppailu. Pensaiden oksia oli katkennut ja maa oli myllerretty.

Edelleen löytyi joukko verijälkiä maasta ja pensaista sekä osittaisia jalanjälkiä maasta.

Koko alue valokuvattiin, verinäytteitä otettiin ja kumipohjien jättämistä jäljistä otettiin kipsivalokset. Myöhemmin juuri kenkien jättämät jäljet tulivat näyttelemään suurta osaa Sören Jensenin jatkokuulusteluissa.

Myös Yvonnen huone pensionaatissa tutkittiin. Sieltä otettiin muun muassa talteen sormenjälkiä, jotka välittömästi lähetettiin verrattavaksi poliisin sormenjälkirekisteriin.

Tutkimustulokset olivat melko pian saatavilla ja Oikeuslääketieteen laitoksesta ilmoitettiin, että verinäytteet olivat Yvonnen verta.

Sörenin mahdollisesti jättämiä verijälkiä ei todettu.

Poliisin omat tutkimukset viittasivat siihen, että Yvonnen huoneen pöydällä olevasta coca-colapullosta löydetyt sormenjäljet olivat Sörenin.

Samoin ilmeni, että löydetyt jalanjäljet eivät olleet Yvonnen vaan todennäköisesti hänen surmaajansa jättämiä.

Sörenin päämies pidätetään

Jutun tutkimusten edetessä tutkijat tulivat yhä vakuuttuneemmiksi siitä, että Sörenin päämiehellä, jolla tiedon mukaan oli saatavaa Söreniltä 28000 kruunua tälle toimitetuista huumeista, aikaisemmin mainitulla Valdemar Rasmussenilla täytyi olla jotain tekemistä Yvonnen murhan kanssa. Niinpä Rasmussen pidätettiin lokakuun 31 päivänä 1980 kello 01.00 Gammel Kongevejllä olevasta ravintolasta.

Rasmussenille ilmoitettiin välittömästi, että häntä aiheesta epäiltiin syylliseksi osallisuuteen tuntemakseen myöntämänsä Yvonnen murhaan.

Edelleen hän myönsi perjantaina, lokakuun 24 päivänä olleensa yhdessä Sören Jensenin kanssa eräässä Gammel Kongevejllä sijaitsevassa ravintolassa. Sitävastoin hän kiisti ehdottomasti taivuttaneensa Sörenin suorittamaan murhan.

Oli totta, että hän oli myynyt Sörenille huumeita ja että tämä oli hänelle niistä velkaa. Mutta Valdemar Rasmussenin mukaan kyseessä oli vain pari tuhatta kruunua, eikä lainkaan Sörenin ilmoittama summa 28000 kruunua.

Marraskuun 1 päivänä 1980 Valdemar Rasmussen vietiin vangitsemisoikeudenkäyntiin Frederiksbergin kihlakunnanoikeuteen. Hänet julistettiin vangituksi osallisuudesta Yvonnen murhaan. Oikeus katsoi tulleen ilmi useita seikkoja, jotka saattoivat merkitä sitä, että Valdemar oli saanut Sörenin suorittamaan teon, jonka lisäksi Valdemar itse oli antanut vääriä tietoja ja tehnyt siten välttämättömäksi eristämisensä siksi aikaa, kun poliisi jatkoi tutkimuksiaan.

Pari kumikenkiä

Ratkaisevat todisteet saattavat usein piillä pikku asioissa, sehän tiedetään. Niin oli tässäkin tapauksessa.

Sekä Sören että Valdemar olivat Gammel Kongevejllä Frederiksbergissä sijaitsevan ”Hej-Hej” - nimisen ravintolan kanta-asiakkaita. Kun ravintolan asiakkaita kuultiin, ilmeni, että murhan tapahtumisiltana — lokakuun 24 päivänä — Valdemar oli oleillut ravintolassa yhdessä erään Karliksi kutsutun nuorehkon miehen kanssa. Tällä oli

kuten tavallista ollut jalassaan kumikengät, nk. "jogging-tossut".

Sören oli tullut ravintolaan myöhemmin. Hän ja Valdemar olivat heti alkaneet innokkaasti keskustella toistensa puoleen kumartuneina lähellä olevien voimatta kuulla, mitä he sanoivat.

Kellon ollessa noin 21.00 Sören ja Valdemar olivat kysyneet Karlilta voisiko tämä vaihtaa jalkineita Sörenin kanssa, jolla oli puukengät.

Karlin kysyessä miksi Sören halusi lainata hänen jalkineitaan Sören oli vastannut, että hän "meni ulos" ja joutuisi ehkä juoksemaan kovaa.

Karl oli lainannut jalkineensa Sörenille, joka oli poistunut ravintolasta. Noin kello 23.50 hän oli tullut takaisin, palauttanut jalkineet Karlille ja saanut omansa tältä takaisin.

Karlin tunnistamisessa ei ollut mitään vaikeuksia ja hänet pidätettiin välittömästi. Kuulustelussa hän vahvisti olleensa asianomaisena iltana ravintolassa yhdessä Valdemarin kanssa, jolle hän oli velkaa 1000 kruunua huumeista. Myöhemmin illalla he olivat saaneet seuraansa miehen, jonka nimi oli Sören.

Sören oli myös pyytänyt Karlin kumikenkiä lainaksi Valdemarin kuullen. Koska Karl katsoi olevansa riippuvuussuhteessa Valdemariin, hän oli suostunut vaihtamaan jalkineita Sörenin kanssa. Tämä sai siis lainaksi Karlin kumijalkineet Karlin ottaessa Sörenin puukengät.

Valdemar ja Sören eivät kumpikaan olleet sanoneet vaihtamisen syystä mitään muuta, kuin että Sören ehkä joutuisi juoksemaan kovaa.

Veriset kumikengät

Karl kertoi edelleen Sörenin poistuneen ravintolasta Valdemarin ja hänen vielä jäädessä sinne. Keskiyön paikkeilla Sören oli palannut ravintolaan ja palauttanut Karlille jalkineet. Niissä oli tuolloin ollut verisiä jälkiä ja pohjien uriin oli tarttunut multaa.

Valdemar oli sanonut Karlille, että tämän oli heitettävä kengät pois. Hän saisi siitä korvaukseksi 500 kruunua, joten Karl olisi tämän jälkeen velkaa vain 500 kruunua 1000 kruunun sijasta.

Toiset todistajat kertoivat panneensa merkille, että Sörenin vaatteissa oli ollut verta tämän kuitenkaan aiheuttamatta mitään kommentteja.

Karl myönsi heittäneensä kengät erään sivutien varressa olevaan laatikkoon tiistaina, lokakuun 28 päivänä 1980.

Hän sai näyttää paikan ja poliisi löysi hänen osoittamastaan roskalaatikosta uurrepohjaiset kumikengät. Kengissä oli verta ja pohjissa multaa.

Kengät toimitettiin poliisin Tekniselle osastolle, joka oli löytänyt rikospaikalta kengänjälkiä.

Verkko kiristyy

Teknisen osaston suorittamissa mittauksissa ja analyyseissä kävi ilmi, että Yvonnen murhapaikalta löydetyt jäljet olivat selvästi Sörenin Karlilta lainaamien jalkineiden jälkiä.

Sormenjälkikeskuksesta saatiin myös tieto, että Yvonnen huoneessa olleesta pullosta löydetyt sormenjäljet olivat 100 %:lla varmuudella Sörenin jättämät.

Sörenin kertomus, että hän oli keskustellut Yvonnen kanssa vain pensionaatin ulkopuolella menemättä hänen huoneeseensa ei siis voinut olla totta.

Sörenin toimet ennen murhaa, hänen mielenkiintonsa Yvonnen osoitetta kohtaan, sekä hänen avovaimonsa luota

löydetty kirje merkitsivät lisää todisteita hänen syyllisyydestään.

Sören tunnustaa

Kun joku vangitaan rikoksesta saa hän aina Tanskan oikeudenkäymiskaaren säännösten perusteella asianajajan valvomaan hänen oikeudellisia etujaan. Niin tapahtui nytkin.

Hänen asianajajansa oli läsnä, kun Sören marraskuun 7 päivänä 1980 siirrettiin Läntisestä vankilasta, missä hän oli ollut eristettynä, Frederiksbergin poliisiasemalle rikospoliisissa suoritettavaa pitkää kuulustelua varten.

Kuulustelussa hänelle kerrottiin, mitä tutkimuksissa oli tullut ilmi. Ensiksikin, että hänen sormenjälkensä oli löydetty Yvonnen huoneesta, missä hänen oli siis täytynyt käydä, eikä vain puhua pensionaatin ulkopuolella Yvonnen kanssa.

Sören pysyi kuitenkin kertomuksessaan väittäen, että sormenjälkiasiantuntijoiden oli täytynyt erehtyä ja että hänen sormenjälkensä eivät voineet olla pullossa.

Sitten hänelle kerrottiin monien todistajien lausunnoista koskien hänen tekemisiään, ja aivan erityisesti siitä, että hän oli kääntynyt erään todistajan puoleen ja sanonut etsivänsä Yvonnen osoitetta, koska hänen päästään oli luvattu palkkio.

Tämänkin Sören kiisti kategorisesti ja kyseinen todistaja ja hänen avopuolisonsa olivat narkomaaneja ja "valetta täynnä".

Lopuksi tuli kuitenkin Karlin todistajanlausunto kumikenkien lainaamisesta Sörenille illalla lokakuun 24 päivänä 1980. Hänelle näytettiin kenkiä ja ilmoitettiin, että tekopaikalta tavatut jäljet olivat peräisin näistä jalkineista,

jotka Sören oli lainannut voidakseen tarpeen tullen juosta kovaa.

Nyt Sören antautui. Hän tunnusti kyseisenä iltana noin kello 23.30 surmanneensa Gröndalsparkenissa Yvonnen, joka oli kaatunut siten, että Sören oli saanut verta sekä vaatteisiinsa että jalkineisiinsa. Hän oli poistunut paikalta juosten.

Tunnustus oli tietenkin tarkoin tarkistettava. Sören kertoi olevansa Valdemarille velkaa noin 28000 kruunua huumeista, joista Sören oli myynyt osan ja osan käyttänyt itse.

Valdemar oli painanut päälle rahojensa saamiseksi ja erään kerran hän oli sanonut, että ellei hän saisi rahojaan hän lopettaisi kaikki huumetoimitukset Sörenille.

Tämän vuoksi Sören oli tuntenut olevansa vaikeassa tilanteessa ja kun Valdemar erään toisen kerran oli sanonut Yvonnen, jonka he molemmat tunsivat puhuvan liian paljon ja että Sörenin olisi käsiteltävä häntä pitämään suunsa, Sören oli ajatellut, että hän mahdollisesti pääsisi velastaan Valdemarille, jos "Yvonnelle tapahtuisi jotain".

Tässä kuulustelun alkuvaiheessa Sören oli kertomuksessaan hyvin haparoiva. Häntä ei saatu myöntämään, että murha oli suoritettu Valdemarin toimeksiannosta.

Murhailasta Sören kertoi tulleensa tuolloin "Hej-Hej"-ravintolaan Gammel Kongevejlle. Hän tiesi Valdemarin olevan siellä ja liittyi hänen seuraansa. He puhuivat erilaisista asioista. Muun muassa Sören kertoi tavanneensa Yvonnen ja tietävänsä, missä tämä asui.

Valdemar "sai käsiinsä Karlin" ja kehoitti häntä lainaamaan kumikenkiään Sörenille, koska tämän ehkä olisi kyettävä juoksemaan kovaa.

Kenkien vaihtamisen tapahduttua Sören lähti kello 22.00 ajoissa ravintolasta Yvonneen asumaan pensionaattiin. Hän tapasi Yvonneen sen ulkopuolella, mutta meni hänen kanssaan hänen huoneeseensa, missä hän — kuten poliisi oli väittänytkin — oli juonut pullollisen coca-colaa.

Sören ja Yvonne olivat olleet pensionaatissa vain hetkisen ja menneet sitten yhdessä ulos.

Muisti pettää

Tämän jälkeen Sören ei väittämänsä mukaan muistanut mitään — verhon oli täytynyt laskeutua hänen muistinsa eteen.

Niinpä hän väitti, ettei hän muistanut mitään siitä alkaen, kun hän ja Yvonne menivät pensionaatin puutarhaportista siihen saakka, kun hän löysi itsensä seisomasta ulkona puistossa puoliksi raahaten, puoliksi kantaen Yvonnea oikealla kädellään. Yvonne vuosi verta, eikä sanonut mitään. Sören huomasi myös, että hänellä oli puukko, luultavasti vasemmassa kädessä.

Kun Sören ei enää jaksanut kantaa Yvonnea hän asetti hänet maahan ruohikkoon, jolloin hän alkoi huutaa apua. Sören suuttui ja iski häntä jälleen puukolla. Se tunkeutui suuremmitta vaikeuksista syvälle.

Sitten Sören juoksi pois paikalta Frederiksbergin sairaalan alueelle. Siellä hän heitti puukon pois. Hän sai kiinni taksin ja ajoi sillä ravintolaan, missä Valdemar ja Karl edelleenkin olivat.

Sören meni Valdemarin luo kertoen, että Yvonne oli kuollut. Sitten he menivät yhdessä toilettiin, missä Sören Valdemarin kehoituksesta pesi veriset kätensä.

Molemmat palasivat ravintolahuoneistoon Sörenin istuutuessa pimeimpään nurkkaan, jotta ei voitaisi nähdä,

että hänen vaatteissaan oli verta. Hän sai juotavaa koko joukon ja nukahti.

Kello 03.00 aikoihin, jolloin ravintola suljettiin, hänet herätettiin. Hän meni tämän jälkeen hänen ja avopuolionsa yhteiseen asuntoon. Tämä nukkui, eikä kuullut hänen kotiintuloaan.

Seuraavana päivänä Valdemar toi hänelle uudet vaatteet ja Sören riisui veriset vaatteensa, housut, paidan ja takin. Nämä vaatteet Sören heitti joitakin päiviä myöhemmin talon roskapönttöön.

Epättydyttäviä tietoja

Oli aivan ilmeistä, että Sörenin kertomus murhasta ja siihen liittyvistä tapahtumista ei ollut riittävä. Huolimatta kirjeestä, jonka hän oli kirjoittanut avopuolisolleen ja kertonut löytäneensä Yvonnen hän väitti, ettei hän ollut etsinyt tätä tarkoituksin murhata hänet. Hän ei myöskään halunnut taikka uskaltanut sanoa selvästi, että Valdemar oli tilannut murhan. Ei, vaikka hän myönsi olevansa velkaa Valdemarille 28000 kruunua huumekaupoista.

Poliisi ei tietenkään uskonut Sörenin kertomusta siitä, ettei hän muistanut enempää murhasta kuin oli kertonut. Oli ilmeistä, että Sören oli hetimiten otettava uusiin kuulusteluihin, jotta mahdollisesti saataisiin totuudenmukaisempi kertomus.

Samana päivänä, jona Sören antoi tunnustuksensa hänet vietiin Frederiksbergin kihlakunnanoikeuteen, missä hän uudelleen tunnusti syyllisyytensä murhaan. Mutta oikeudessakaan hän ei halunnut yksityiskohtaisesti kertoa itse teosta. Hän pysyi poliisille antamassaan kertomuksessa.

Veren juovuttama

Söreniä kuulusteltiin useita kertoja rikospoliisissa. Koko ajan hän piti kiinni siitä, ettei hän voinut muistaa mitään yksityiskohtia tapahtuneesta. Mutta hän myönsi ottaneensa Yvonnelta hengen, vaikkakaan hän ei halunnut myöntää iskeneensä häntä kahta kertaa enempää.

Mutta koska Yvonnessa kuitenkin oli 18 puukonhaavaa ja näytti siltä, kuin tekijä olisi ollut veren juovuttama tekoa tehdessään, täytyi kuitenkin hänen olla kaikkien Yvonnen haavojen aiheuttaja, Sören myönsi. Ja varsinkin, kun oikeuslääkärit voivat todeta kaikki iskut aiheutetuiksi samalla puukolla.

Rikospoliisin ei myöskään onnistunut päästä lähemmäs Valdemarin osuutta asiassa. Sören selitti, että tosin juuri Valdemar oli järjestänyt kenkien vaihdon ravintolassa, mutta hän ei ollut sanonut mitään siitä, miksi Sören tarvitsisi kumijalkineita, paitsi että hänen mahdollisesti tarvitsisi juosta kovaa.

Huolimatta monista ja tiiviistä kuulusteluista Sörenin ja Valdemarin keskinäisistä suhteista ei tämän pitemmälle päästy, sillä Sören ei halunnut taikka uskaltanut kertoa enempää.

Sören huumekauppiaana

Sörenin kuulusteluissa kävi ilmi, että hän oli myynyt huumeita. Selvisi, että vuodesta 1978 pidättämiseensä saakka lokakuussa 1980 hän oli myynyt noin 50000 pakistanilaista morfiinipilleriä, eli "prikker". Näin hän oli ansainnut rahaa omiin ja avopuolisonsa huumeisiin.

Rita Hansen pääsi muuten melko pian vapaalle jalalle, koska ei voitu osoittaa hänellä olleen mitään tekemistä Yvonnen murhan kanssa.

Rita väitti muuten, ettei hän ollut ollut hereillä Sörenin tullessa kotiin ja ettei hän ollut pannut merkille Sörenin vaatteiden olleen veressä.

Seuraavana päivänä hän oli lehdestä lukenut Yvonnen murhasta ja kysynyt sen vuoksi Söreniltä, tiesikö hän mitään asiasta. Sören oli vastannut, että hänen ei pitäisi ”sekaantua siihen”.

Normaalilahjainen

Kun ei ollut mahdollista päästä Sörenin ja murhaan liittyvien yksityiskohtien suhteen pitemmälle oikeus määräsi hänet mielentilatutkimukseen, joka aina tapahtuu näin törkeissä rikoksissa.

Joidenkin kuukausien päästä saatiin Oikeuslääkärineuvoston laatima lausunto, jossa sanottiin Sörenin olevan normaalilahjainen, mutta käyttäneen useita vuosia hasista ja morfiinia, joista riippuvaisena häntä oli pidettävä. Edelleen hän oli määrättyinä kausina käyttänyt liikaa alkoholia.

Lausunnon mukaan oli selvää, että Sören oli teon ajankohtana ollut morfiinin, alkoholin ja diazepamien (pelkoa vähentävä aine) vaikutuksen alaisena.

Oikeuslääkärineuvosto katsoi muuten, ettei ollut mitään aihetta erityisiin toimenpiteisiin ja tavallinen rangaistus saattoi tulla kysymykseen ajatellen uusien rikosten ennaltaehkäisyä.

Valdemar kiistää kaiken

Samaan aikaan Sörenin kuulustelujen kanssa toinen rikospoliisin osasto kuulusteli Valdemar Rasmussenia, joka oli pidätettynä epäiltynä syylliseksi osallisuuteen Yvonnen murhaan.

Valdemar ei ollut Sörenin tyyppiä. Hän ei ollut itse narkomaani, mutta suuren tyylin ja eri huumeiden kauppias, varsinkin pakipillereiden ("prikker"), ja juuri hän toimitti Sörenille huumeita.

Ei ollut epäilystäkään siitä, että Sören oli näissä piireissä alemmalla tasolla kuin Valdemar, vaikkakaan tämä ei — narkomaanipiireistä hankittujen tietojen mukaan — ollut kukaan "todella suurista". Oli siis joku, joka oli Valdemarinkin yläpuolella.

Yvonnen murhasta puheenollen Valdemar kiisti ehdottomasti olleensa siinä mukana millään tavalla. Hän myönsi kuitenkin olevansa saamassa Söreniltä noin 28000 kruunua tälle toimittamistaan huumeista. Mutta, väitti hän, hän ei ollut sanonut, että hän taikka muut pitivät Yvonnea "laululintuna", joka oli vaiennettava.

Kovasti painostettuna hän myönsi olleensa murhailtana aikaisemmin mainitussa ravintolassa ja tuolloin olleensa yhdessä muun muassa Sörenin ja Karlin kanssa.

Hän myönsi myös saaneensa Karlin lainaamaan kumijalkineensa Sörenille. Valdemar ei muistanut sanoneensa, että Sörenin ehkä tarvitsisi juosta kovaa. Mutta mahdollisesti hänellä oli tuona iltana ollut se käsitys, että Yvonne saisi "varoituskauksen".

Valdemar kertoi edelleen, että Sören oli todella poistunut ravintolasta noin kello 22.00 ja että hän oli palannut sinne noin kello 24.00.

Tuolloin Valdemar oli nähnyt, että Sörenin kädet, vaatteet ja jalkineet olivat olleet aivan veressä. Sören oli myös tuolloin kertonut "hoitaneensa" Yvonnen niin, että Valdemarille oli selvinnyt Yvonnelle tapahtuneen jotain.

Valdemar kertoi, ettei hän voinut muistaa auttaneensa Söreniä käsien pesussa verestä ja lainattujen jalkineiden

palautuksessa Karlille. Eikä sitäkään, että hän olisi sanonut Karlille, että tämän olisi hoidettava kengät pois ja että hän korvaisi ne Karlille.

Valdemar siis vakaasti kiisti vaikuttaneensa Söreniin murhan suorittamiseksi sekä auttaneensa häntä joissakin käytännön asioissa tässä yhteydessä.

Tosin se oli totta, että hän oli toimittanut Sörenille huumeita ja että tämä oli velkaa hänelle noin 28000 kruunua.

Mutta hän ei ollut uhannut lopettaa toimituksia Sörenille. Eikä hän myöskään ollut sanonut, että Yvonne oli estettävä kertomasta poliisille Valdemarin laittomista huumekaupoista.

Suuri huumekauppias

Frederiksbergin murharyhmän tutkiessa Yvonnen murhaa oli huumeryhmä jutussa mukana. Oli nimittäin käynyt melko pian ilmi, että sekä Sören että varsinkin Valdemar olivat huumeiden, sekä pakipillereiden, että heroinin ja kokaiinin suurkauppiaita.

Huumeryhmän tutkimusten tuloksena voitiin todeta, kuten aikaisemmin on jo kerrottu, että Sören oli myynyt noin 50000 pakipilleriä, kaikki Valdemarin hänelle toimittamia. Tämä puolestaan oli ostanut ja myynyt huomattavat määrät huumeita.

Valdemarilla oli aina paljon rahaa käydessään eri ravintoloissa, joita hän vaihteli. Ja ravintoloissa hän osti kokonaisia pulloja alkoholia ja tarjosi ystävilleen.

Huumekaupoistaan tullaan Valdemaria ja Söreniä syyttämään rikoslain 191 §:n mukaan sekä huumaavia aineita koskevan lain perusteella. Rikoslain

rangaistusasteikko yltää aina kahdeksaan vuoteen vankeutta.

Juttu oikeudessa

Toukokuussa 1981 poliisi oli päässyt niin pitkälle, että tulokset voitiin esittää.

Siten oli olemassa Sörenin täysi tunnustus Yvonnen murhan suhteen, mutta edelleenkin yksityiskohtat puuttuivat. Hän ei halunnut, taikka oikeammin sanottuna ehkä, hän ei uskaltanut mennä asiassa pidemmälle.

Lisäksi Valdemar edelleenkin kieltäytyi myöntämästä olevansa millään tavalla osallinen Yvonnen murhaan, vaikka poliisi esitti useita yksityiskohtia tietoja, jotka kaikki viittasivat siihen, että hän oli teon takana. Olihan Sören kertonut koko joukon seikkoja, joiden mukaan Valdemar oli sanonut, että Yvonne olisi vaiennettava, koska hän laverteli poliisille. Sitäpaitsi Valdemar oli aktiivisesti auttanut Söreniä kumijalkineiden hankinnassa ja rikosjälkien hävittämisessä.

Tanskan sääntöjen mukaan näin vakavanlaatuista rikosjuttua, jossa ei ole selviä ja varmoja tunnustuksia, ei voida käsitellä ali- taikka hovioikeudessa, vaan se on käsiteltävä nk. *nävningeting*issä, siis tuomioistuimessa, jossa on lautakunta taikka jury ja joka on hovioikeuden alainen.

Oikeus muodostetaan kolmesta lainopillisesta tuomarista, joista yksi toimii oikeuden puheenjohtajana ja 12:sta lautamiehestä, jotka kaikki ovat maallikkoja ja jotka valitaan arvalla. Kuka tahansa alle 70-vuotias tanskalainen voi joutua valituksi.

Lautamiehet ottavat osaa koko oikeudenkäyntiin. Kun se on päättynyt lautakunta vetäytyy erilliseen huoneeseen

käymään jutun läpi.

Lautakunta yksin ilman juristeja ratkaisee syyllisyyskysymyksen. Itse rangaistuksen mittaamisen taas, kun sellainen tulee kysymykseen, lautakunta ja juristit ratkaisevat yhdessä.

Perjantaina, huhtikuun 2 päivänä 1982 själlantilainen valamiesoikeus julisti tuomionsa, jonka mukaan sekä Sören että Valdemar katsottiin syyllisiksi heitä vastaan nostettuihin syytteisiin ja molemmat tuomittiin elinkaudeksi vankeuteen.

Leikkipaikka ”Byggeren”

Yksi poliisin monista tehtävistä on demokratian puolustaminen ja vastuu yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisestä voimassaolevien lakien mukaisesti. Nörrebrolla Kööpenhaminassa olevan rakennusleikkipaikan siirtäminen aiheutti tässä kaupunginosassa levottomuutta. Levottomuus kehittyi barrikaadien rakentamiseksi ja suurten poliisivoimien ja useiden satojen mielenosoittajien yhteenotoiksi.

Nörrebro

Nörrebron kaupunginosassa on monien vuosien aikana suoritettu saneerausta. Useita kortteleita on purettu ja purkamalla useita takapihan rakennuksia ja vajoja on annettu tilaa auringolle ja vapaalle ilmalle alueelle asumaan jääneiden ihmisten iloksi ja hyödyksi.

Useat säilytetyt rakennukset on modernisoitu ja alue on alkanut muuttua muotoaan ja ulkonäköään. Aikaisemmin se oli tyypillinen työläiskaupunginosa, mutta nyt sitä yhä enemmän hallitsevat opiskelijat, opettajat ja akateemikot.

Kööpenhaminan kunta pitää tärkeänä sitä, että Kööpenhaminan keskustassa on asuinrakennuksia, jottei siitä muodostu kuollutta kaupunkia julkisine rakennuksineen ja liiketaloineen. Mutta on olemassa väkeä,

joka toivoo asuinrakennusten edelleenkin vähenevän ja tilalle rakennettavan viheralueita. Nämä kaksi näkökantaa ja elämänmallia joutuivat vastatusten ”Byggeren”-leikkipaikalla.

Kööpenhaminan kunta oli rakennuttanut rakennusleikkipaikan suurehkolle tontille. Se oli rakennettu ehdolla, että se myöhemmin purettaisiin, josta syystä muun muassa opettajat oli palkattu tällä varauksella.

”Byggeren” illä käytiin heikosti, jonka vuoksi uusi leikkipaikka Kapelvejllä noin 200–300 metrin päässä ”Byggeren” istä oli tehty pienemmäksi. Kuten on mainittu, ”Byggeren” oli kunnallinen leikkipaikka, joka oli rakennettu tilapäiseksi ja se oli tarkoitus siirtää toiseen paikkaan, eikä hävittää sitä.

Fyysinen saarros

Kun erilaiset aktivistit jonkin aikaa olivat fyysisellä saarrolla estäneet ”Byggeren” in purkamisen ja tyhjentämisen samalla, kun tälle Nörrebron keskeiselle tontille rakennettiin uusia asuntoja poliisi sai maistraatin kolmannelta osastolta kehoituksen turvata kunnan pääsy ”Byggeren” ille. Tarkoituksena oli tyhjentää puolet alueesta ja siirtää sen rakennelmat ja työkalut toiselle puoliskolle.

Tehtävä alkoi huhtikuun 22 päivänä 1980 kello 09.30 ja se suoritettiin ilman minkäänlaisia välikohtauksia. Tuolloin ”Byggeren” illä oli vain yksi henkilö. Häntä kehoitettiin poistumaan ja leikkipaikka tyhjennettiin. Juttu oli selvä kello 13.00.

Tällä aikaa oli kuitenkin osapuilleen 600-päinen ihmisjoukko kerääntynyt poliisin sulkujen ulkopuolelle. Poliisia alettiin pommittaa munilla, kivillä, omenoilla ja

pulloilla, jonka jälkeen poliisi pakotti mielenosoittajat perääntymään.

Kun kunnan henkilökunta oli raivannut puolet ”Byggeren” istä, kuten tarkoitus oli, poliisi halusi poistua paikalta suoritettuaan tehtävänsä. Kiihtyneet mielenosoittajat lähtivät kuitenkin perässä haukkumasanoja huudellen ja heitellen kiviä, perunoita ja omenia – kaikesta päätellen kalkkiin kastettuja- ja munia ja kerran suuren rautakappaleenkin.

”Byggeren” in raivaus

Hieman ”Byggeren” in osittaisen purkamisen jälkeen huhtikuun 22 päivänä siirsivät mielenosoittajat leikkivälineet ja muut esineet takaisin tyhjennetylle alueelle. Kööpenhaminan maistraatin kolmas osasto pyysi nyt poliisia tyhjentämään koko alueen. Tämä työ alkoi huhtikuun 29 päivänä kello 10.00. Tuolloin alueella oli noin 100 lasta ja nuorta. He olivat asettuneet leikkivälineisiin ja leikkimökkeihin, joista jotkut olivat jopa neljän metrin korkuisia.

Työvälineet - traktorit - olivat valmiina alkamaan raivauksen. Koneet ajoivat aidan läpi alueelle alkaen raivauksen odottamatta poliisin antamaa selväsignaalia. Pienet leikkivälineet raivattiin ongelmitta, mutta tämän alkuvaiheen aikana mielenosoittajat heittivät maalia ja muuta koneita kohti ja rikkoivat yhden koneen tuulilasin. Tämä saattoi olla syynä siihen, että tämän koneen kuljettaja ajoi päin leikkipaikkaa, jossa oli joitakin mielenosoittajia.

Useimmat poistuivat nopeasti, muutamat kuitenkin vasta viime hetkellä. Tämän jälkeen paikalla ollut komisario määräsi kaikki koneet pysäytettäväksi. Raivausta jatkettiin vasta kun kaikki mielenosoittajat oli poistettu paikalta. Eräs